

719 (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 2 april 2021 (2020-2021)

Ontwerp van decreet

tot wijziging
van het decreet van 24 februari 2017
tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG
van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005
betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

Origineel

verzendcode: ECO

INHOUD

Memorie van toelichting

Bijlage bij de memorie van toelichting

Voorontwerp van decreet

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Advies van de Raad van State

Ontwerp van decreet

Origineel

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 24
FEBRUARI 2017 TOT GEDEELTELIJKE OMZETTING VAN RICHTLIJN
2005/36/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 7
SEPTEMBER 2005 BETREFFENDE DE ERKENNING VAN
BEROEPSKWALIFICATIES**

Samenvatting

Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2018/958/EU van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Vrijheid van beroep is één van de grondrechten van de Europese Unie. Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie waarborgt de vrijheid van beroep alsmede de vrijheid van ondernemerschap. Vrij verkeer van werknemers, vrijheid van vestiging en vrijheid van dienstverlening zijn grondbeginselen van de Europese interne markt die zijn verankerd in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Opdat nationale voorschriften ter regeling van de toegang tot gereguleerde beroepen geen ongerechtvaardigde of onevenredige belemmering voor de uitoefening van deze grondrechten zouden vormen, heeft de Europese Unie oorspronkelijk de Europese richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (verder 'richtlijn beroepskwalificaties') uitgevaardigd die deze grondbeginselen wil waarborgen.

Deze richtlijn beroepskwalificaties, zoals gewijzigd door richtlijn 2013/55/EU, werd in Vlaanderen omgezet door onder andere het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (verder 'decreet beroepskwalificaties').

2. De richtlijn beroepskwalificaties bevat een verplichting voor de lidstaten om de evenredigheid te beoordelen van hun vereisten die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken. Het evenredigheidsbeginsel behoort ook tot de algemene beginselen van het recht van de Unie. Het is vaste rechtspraak dat nationale maatregelen die de uitoefening van de in het VWEU gewaarborgde fundamentele vrijheden kunnen belemmeren of

minder aantrekkelijk kunnen maken, aan vier voorwaarden moeten voldoen: zij moeten zonder discriminatie worden toegepast, zij moeten hun rechtvaardiging vinden in doelstellingen van algemeen belang, zij moeten geschikt zijn om de verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen, en zij mogen niet verder gaan dan wat nodig is voor het bereiken van dat doel.

Uit het proces van wederzijdse beoordeling door de lidstaten is naar voren gekomen dat er sprake is van onduidelijkheid met betrekking tot de criteria die door de lidstaten moeten worden gebruikt bij de beoordeling van de evenredigheid van de vereisten die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, alsook van een ongelijke toetsing van die vereisten op alle regelgevingsniveaus. Om versnippering van de interne markt te voorkomen en belemmeringen voor de toegang tot en de uitoefening van bepaalde activiteiten als werknemer of zelfstandige uit de weg te ruimen, werd er geoordeeld dat er een gemeenschappelijke aanpak moet komen.

3. De nieuwe Europese richtlijn 2018/958 van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen (verder 'richtlijn evenredigheidsbeoordeling') beoogt nu aldus voorschriften vast te stellen voor de evenredigheidsbeoordelingen die de lidstaten moeten verrichten voordat zij nieuwe regels inzake beroepen invoeren of de bestaande regels wijzigen, teneinde de goede werking van de interne markt te waarborgen, en tegelijk te zorgen voor transparantie en een hoog niveau van consumentenbescherming.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

4. De richtlijn evenredigheidsbeoordeling voorziet in hoofdzaak in één belangrijke maatregel, namelijk in een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering van nieuwe of de wijziging van bestaande wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot of de uitvoering van gereguleerde beroepen beperken. Iedere lidstaat zal in de toekomst voor het tot stand brengen of wijzigen van dergelijke regelgeving een beoordeling moeten doen van het voorstel van regelgeving overeenkomstig de voorwaarden en de wijze zoals vermeld in de richtlijn evenredigheidsbeoordeling. Verder voorziet de richtlijn ook in een aantal andere maatregelen zoals deze i.v.m. non-discriminatie, transparantie en uitwisseling van informatie tussen lidstaten.

5. Aangezien dit een Europese richtlijn en geen Europese verordening is, dient deze door de lidstaten omgezet te worden in intern recht. De richtlijn evenredigheidsbeoordeling diende door België omgezet te worden tegen 30 juli 2020.

6. Ten gevolge van de bevoegdheidsverdeling voor vestigingsvoorwaarden in België dienen bepaalde aspecten van de richtlijn op de verschillende

bevoegdheidsniveaus omgezet worden, zowel door de federale overheid als door de deelstaten. De gewesten zijn sedert de zesde staatshervorming overeenkomstig artikel 6 §1, VI, 6° van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen bevoegd voor de vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van toegang tot gezondheidsberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen.

7. Voor Vlaanderen is het aantal reglementeringen voor beroepskwalificaties beperkt sedert de opheffing van 27 gereguleerde beroepen door het Besluit Vlaamse Regering van 14 juli 2017 en het Besluit Vlaamse Regering van 19 oktober 2018. Concreet heeft Vlaanderen volgende reglementeringen i.v.m. beroepskwalificaties:

- Zorg- en bijstandsverlener in de thuiszorg;
- Onderwijzer;
- Kinderbegeleider voor baby's en peuters van 0 tot 3 jaar;
- Erkend archeoloog;
- Rijschoolinstructeur;
- Rijschooldirecteur;
- Doctor-assistent;
- Kleuteronderwijzer(es);
- Verantwoordelijke voor een kinderopvanglocatie;
- Begeleider uitzonderlijk vervoer;
- Leraar.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

8. De doelstelling van dit ontwerp van decreet is de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling in Vlaamse regelgeving. Dit is slechts een gedeeltelijke omzetting aangezien de richtlijn dient omgezet te worden door de lidstaat België. Vlaanderen kan voor de omzetting zorgen op het vlak van haar bevoegdheden.

De door Vlaanderen bij decreet om te zetten aspecten van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling zijn de volgende:

- Non-discriminatiebeginsel en rechtvaardigheidsgronden van algemeen belang

Voorafgaand aan de eigenlijke evenredigheidsbeoordeling legt de richtlijn op na te gaan of het voorstel van nieuwe reglementering of te wijzigen reglementering geen directe noch indirecte discriminatie inhoudt op grond van nationaliteit of woonplaats. De richtlijn vereist ook dat het voorstel in kwestie gebaseerd is op rechtvaardigingsgronden die zijn ingegeven door doelstellingen van algemeen belang.

- De eigenlijke evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de vaststelling van nieuwe bepalingen of de te wijzigen bepalingen ter reglementering van een beroep

De richtlijn stelt een lijst van criteria vast waarmee rekening moet worden gehouden om het niveau van evenredigheid van de voorgestelde reglementering te beoordelen.

De eigenlijke beoordeling omvat vier lijsten van criteria, die in de artikelsgewijze bespreking verder besproken worden. Met het criterium van de eerste lijst dient altijd rekening gehouden te worden. De criteria van de drie andere lijsten zijn slechts in bepaalde gevallen van toepassing.

- Controle na vaststelling van bepalingen ter reglementering van een beroep

Nadat de evenredigheidsbeoordeling is uitgevoerd en de reglementering in werking getreden is, vereist de richtlijn dat de legitimiteit van het behoud ervan ook gewaarborgd wordt na inwerkingtreding van de reglementering.

- Verplichtingen inzake informatie en transparantie

Ten slotte legt de richtlijn ook nog een aantal verplichtingen inzake informatie en transparantie op bij het vaststellen van bepalingen ter reglementering van een beroep. In de eerste plaats moet informatie over het voorstel van reglementering gedeeld worden met het publiek en alle belanghebbenden zodat deze zich daarover kunnen uitspreken. Daarnaast bepaalt de richtlijn ook dat de lidstaten in mechanismen moeten voorzien die de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten aanmoedigt.

Impactanalyse

9. Deze regelgeving heeft een zekere impact op instanties die bepalingen ter reglementering van een beroep willen invoeren, met name bij de invoering van nieuwe of de wijziging van bestaande regelgeving die onder het toepassingsgebied valt. Door deze decreetwijziging zal nu tijdens het wetgevingsproces een evenredigheids-beoordeling dienen opgemaakt te worden door deze instanties, alsook zal informatie moeten gedeeld worden met het publiek en de stakeholders over deze ontwerpen van reglementering teneinde hen de mogelijkheid te geven feedback te geven. Aangezien dit in hoofdzaak enkel een formalisering is van hoe instanties nu reeds te werk gaan bij de opmaak van reglementering, kan dit opgevangen worden met reeds beschikbare middelen en zal dit dus geen bijkomende budgettaire impact hebben op deze overheden.

Voor Vlaanderen gaat dit zoals eerder vermeld (punt 7) nu nog slechts om een beperkt aantal reglementeringen en zullen dus enkel die instanties potentieel betrokken zijn. Aangezien lokale en provinciale besturen geen bepalingen ter reglementering van beroepen vaststellen, zal dit ook geen impact hebben op deze besturen.

Vermits deze regelgeving een omzetting is van een Europese richtlijn die als doel heeft evenredigheid, non-discriminatie en transparantie in het wetgevingsproces voor bepalingen ter reglementering van beroepen in te bouwen, heeft het een positieve impact op de grondrechten (vrijheid van beroep, vrijheid van ondernemerschap, vrij verkeer van werknemers, vrijheid van vestiging en vrijheid van dienstverlening) en op het gelijkheidsbeginsel.

Er is ten slotte geen impact op jongeren of armoede en geen significante impact op Brussel.

Implementatie

Uitvoering

10. In artikel 23 dat artikel 40/9 invoegt in het decreet beroepskwalificaties wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de nodige maatregelen dient te nemen om de uitwisseling van informatie met de andere lidstaten aan te moedigen. Daarnaast bepaalt het nieuw ingevoegde artikel 40/10 dat de Vlaamse Regering de Europese Commissie meedeelt welke overheidsdiensten belast zijn met het overmaken en ontvangen van informatie met het oog op de toepassing van artikel 40/9.

De andere bepalingen van het decreet kunnen direct uitgevoerd worden door de Vlaamse instanties die bepalingen ter reglementering van een beroep vaststellen. In het decreet beroepskwalificaties ingevoegde artikel 40/4 wordt machtiging gegeven aan de Vlaamse Regering om desgevallend nadere regels te bepalen over de wijze waarop de evenredigheidsbeoordeling dient uitgevoerd te worden.

Toezicht

11. In het door artikel 19 ingevoegde artikel 40/7 wordt bepaald dat de Vlaamse instanties ook na het vaststellen van bepalingen ter reglementering van een beroep dienen na te gaan of de bepalingen nog steeds in overeenstemming zijn met het evenredigheidsbeginsel.

Evaluatie

12. Artikel 12 van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling voorziet in een vijfjaarlijkse evaluatie door de Commissie die een verslag hiervan voorlegt aan het Europees parlement en de Raad over de uitvoering en de werking van de richtlijn tegen 18 januari 2024.

Inwerkingtreding

13. De omzettingsdatum is overeenkomstig artikel 13 van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling op 30 juli 2020 bepaald, dus dienen de omzettingbepalingen in werking te treden op die datum.

Voor de bepalingen die geen omzetting van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling zijn (artikel 4 en 5), is geen expliciete inwerkingtredingsdatum bepaald, dus zullen deze 10 dagen na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad in werking treden.

Er zijn geen overgangsbepalingen.

C. Totstandkomingsprocedure

Het taalkundig en wetgevingstechnisch advies (nr. 2020/445) werd verleend op 8 december 2020.

De Inspectie van Financiën heeft op 11 januari 2021 een positief advies verleend.

De Sociaal-Economische Raad Vlaanderen (SERV) gaf in haar brief van 15 februari 2021 aan dat ze geen inhoudelijke bemerkingen heeft vanuit sociaal-economische invalshoek.

Advies Raad van State

De Raad van State bracht op 16 maart 2021 een advies uit, met het nummer 68.896/1. In dit advies maakt de Raad van State een aantal opmerkingen die hieronder worden besproken.

Randnummer 3 wijst erop dat de definitie "Vlaamse instantie" onvolledig is, omdat zij niet de instanties omvat, die krachtens de wetgeving of reglementering van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd zijn om bepalingen voor de reglementering van een beroep aan te nemen en die op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd. Artikel 5, §4 van het decreet beroepskwalificaties heeft met bovenstaande opmerking reeds rekening gehouden en luidt als volgt: "Als in dit decreet het Vlaamse Gewest vermeld wordt, moet dat uitgebreid worden tot 'het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad' als het gaat over bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap die daar kunnen worden uitgeoefend.". In de artikelsgewijze toelichting wordt ter verduidelijking verwezen naar artikel 5, §4 van het decreet.

Randnummer 5 stelt dat richtlijnen op een coherente wijze moeten worden omgezet in het intern recht en dat het aanbeveling verdient om te verwijzen naar de overeenstemmende bepalingen in het te wijzigen decreet. We komen hieraan tegemoet door te verwijzen naar de relevante artikels (26 tot en met 34) in het decreet beroepskwalificaties.

Randnummer 6 houdt een formele opmerking in waarbij er een bijkomend opsommingspunt wordt gemaakt voor de doelstellingen van sociaal beleid. Aan deze formele opmerking geven wij gevolg.

Randnummer 7.1. formuleert de Raad van State als aanbeveling om de bepaling "In de evenredigheidsbeoordeling gaat de Vlaamse instantie na of ..." nauwkeuriger af te stemmen op de dwingende draagwijdte van de richtlijn. Om het dwingend

karakter voor de Vlaamse instantie te verduidelijken hebben we ervoor geopteerd om het begrip “ervoor zorgen” in plaats van “nagaan” te hanteren.

Randnummer 7.2. verwijst meermaals naar de hierboven reeds vermelde opmerking van randnummer 5 waarbij het best verwezen wordt in de tekst van het ontwerpdecreet naar de overeenstemmende bepalingen in het te wijzigen decreet in plaats van naar de bepalingen van de richtlijn. Er wordt gehoor gegeven aan deze opmerkingen en meerdere verwijzingen naar de overeenstemmende artikelen in het decreet beroepskwalificaties worden gemaakt.

Randnummer 8 betreft een opmerking om de term “dit decreet” te vervangen door de term “dit hoofdstuk”. We voeren deze formele wijziging uit.

Randnummer 9 kadert de problematiek van de retroactieve inwerkingtreding. In de artikelsgewijze toelichting wordt toegevoegd dat de richtlijn directe werking had in de Vlaamse rechtsorde vanaf 30 juli 2020. De artikelen kunnen retroactief in werking treden op 30 juli 2020.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

14. Door de wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), bij de zesde staatshervorming, zijn de gewesten bevoegd geworden voor de vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen (artikel 6, §1, V, 6°, BWHI).

Dit decreet is dus in hoofdzaak de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest, maar kan ook betrekking hebben op gemeenschapsbevoegdheden vermits bepaalde reglementering voor beroepen onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap kunnen vallen.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 2

Artikel 2 van het decreet beroepskwalificaties wordt gewijzigd om aan te geven dat nu ook de nieuwe richtlijn evenredigheidsbeoordeling door het decreet gedeeltelijk wordt omgezet.

Artikel 3

Aan artikel 3 van het decreet beroepskwalificaties, dat de definities bevat, worden een aantal definities toegevoegd die geïntroduceerd worden door de richtlijn

evenredigheidsbeoordeling en nu ook zullen gebruikt worden in de gewijzigde tekst van het decreet beroepskwalificaties.

De definitie in het nieuw ingevoegde 24° 'bepalingen ter reglementering van een beroep' heeft tot doel vast te stellen welke Vlaamse wetgeving of reglementering onder het toepassingsgebied van het nieuw ingevoegde hoofdstuk 5/1 van het decreet beroepskwalificaties vallen, zonder dit telkens doorheen de tekst te moeten herhalen. Alleen bepalingen van wetgeving en reglementeringen die binnen het toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG vallen, zijn geïnviseerd.

De definitie Vlaamse instantie heeft als doel het toepassingsgebied verder af te bakenen. Enkel Vlaamse instanties zullen gevat zijn door de bepalingen van het in het decreet beroepskwalificaties nieuw ingevoegde hoofdstuk 5/1. In hoofdzaak zullen dit overheidsdiensten zijn die vallen onder het begrip Vlaamse overheid zoals gedefinieerd in artikel I.3., 1° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Maar aangezien het toepassingsgebied van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling potentieel ruimer is voor toekomstige bepalingen ter reglementering van een beroep, werden ook andere instanties opgenomen, die desgevallend krachtens toekomstige wetgeving of reglementering, bevoegd worden om bepalingen ter reglementering van een beroep aan te nemen in het Vlaamse Gewest. De definitie Vlaamse instantie heeft als toepassingsgebied het Vlaamse Gewest, alsook het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad indien het gaat over bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap die daar kunnen worden uitgeoefend. Dit volgt reeds uit het huidige artikel 5, §4 van het decreet beroepskwalificaties.

De andere nieuw ingevoegde definities werden overgenomen van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling.

Artikel 4

Artikel 18, §5 van het decreet beroepskwalificaties wordt aangepast omdat dit artikel nog niet in overeenstemming was met de richtlijn beroepskwalificaties.

Artikel 7, lid 4, van de richtlijn beroepskwalificaties sluit uitdrukkelijk een voorafgaande controle van kwalificaties uit voor alle beroepen die automatisch worden erkend uit hoofde van de artikelen 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 en 34 van het decreet beroepskwalificaties. In artikel 18, § 5, van het decreet beroepskwalificaties wordt niet vermeld dat een dergelijke voorafgaande controle van kwalificaties niet mag worden toegepast voor beroepen die automatisch worden erkend.

Aangezien "beroepen die automatisch worden erkend uit hoofde van titel III, hoofdstuk II, III of III bis, van Richtlijn 2005/36/EG" ook de beroepen omvatten die automatisch worden erkend op basis van beroepservaring waarop het decreet van de Vlaamse Regering inzake beroepskwalificaties van toepassing is, moet deze toepassingsvoorwaarde worden toegevoegd.

Artikel 5

De door dit artikel aangebrachte wijziging komt er door de rectificatie van Richtlijn 2013/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 tot wijziging van Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en Verordening (EU) nr. 1024/2012 betreffende de administratieve samenwerking via het Informatie-systeem interne markt (de IMIverordening). Het decreet beroepskwalificaties wordt daar nu mee in overeenstemming gebracht.

Artikel 6

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk 5/1 waarin de artikelen vermeld worden die de richtlijn evenredigheidsbeoordeling inhoudelijk omzetten.

Het nieuwe hoofdstuk 5/1 stelt de regels vast voor een gemeenschappelijk kader voor het uitvoeren van evenredigheidsbeoordelingen van bepalingen ter reglementering van een beroep, voorafgaand aan de invoering van nieuwe of de wijziging van dergelijke bestaande bepalingen.

Artikel 7

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 8

In artikel 40/1 wordt bepaald waarop het nieuwe hoofdstuk van toepassing is, met name op de reglementering van een beroep, voorafgaand aan de invoering van nieuwe reglementering of de wijziging ervan.

Artikel 9

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 10

Artikel 40/2 zet het algemene non-discriminatiebeginsel om voor nieuwe of voor de wijziging van bestaande Vlaamse bepalingen ter reglementering van een beroep.

Artikel 11

In de richtlijn evenredigheidsbeoordeling wordt bepaald dat nieuwe bepalingen ter reglementering van een beroep of wijzigingen van een bestaande bepaling ter reglementering van een beroep enkel gerechtvaardigd zijn op grond van openbare orde, veiligheid, volksgezondheid of dwingende redenen van algemeen belang. Dit moet ook al worden nagegaan nog voor er gestart wordt met de eigenlijke

evenredigheidsbeoordeling. Artikel 40/3 zet deze bepaling om voor nieuwe Vlaamse bepalingen ter reglementering van een beroep.

Artikel 12

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 13

Met artikel 40/4 wordt het uitvoeren van de eigenlijke evenredigheidsbeoordeling voorgeschreven voorafgaand aan de invoering van nieuwe of wijziging van bestaande wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen. Deze evenredigheidsbeoordeling moet qua omvang evenredig zijn met de aard, inhoud en de effecten van de bepalingen, onderbouwd worden met kwalitatieve en desgevallend met kwantitatieve elementen, en uitgevoerd worden op een objectieve en onafhankelijke wijze. Verder moeten de bepalingen ter reglementering van een beroep vergezeld worden van een toelichting die toelaat de naleving van het evenredigheidsbeginsel te beoordelen.

De toelichting dient ook aan te geven hoe de objectiviteit en de onafhankelijkheid van de evenredigheidsbeoordeling wordt bewaakt. Aan de Vlaamse instanties die de nieuwe bepalingen opmaken wordt de vrijheid gegeven om te bepalen hoe men die objectiviteit en onafhankelijkheid wil organiseren en waarborgen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door het oprichten van een onafhankelijk panel van experts die de evenredigheidsbeoordeling opmaken dan wel er advies over geven, of bijvoorbeeld ook door de onderbouwing van de genomen beleidskeuzes in de nieuwe reglementering door cijfermatige of empirische gegevens. Deze keuze zal voor een deel ook afhankelijk zijn van de aard, inhoud en effecten van de nieuwe bepalingen en daarmee evenredig zijn.

Er wordt ten slotte ook machtiging gegeven aan de Vlaamse Regering om nadere regels te bepalen over de wijze waarop deze evenredigheidsbeoordeling dient te worden uitgevoerd.

Artikel 14

In artikel 40/5 worden de verschillende elementen opgesomd waarmee rekening dient gehouden te worden bij de evenredigheidsbeoordeling. Deze zijn reeds uitgebreid omschreven in de richtlijn en worden rechtstreeks overgenomen in het decreet beroepskwalificaties:

- Met de elementen vermeld in paragraaf 1 moet verplicht rekening gehouden worden.
- Er wordt rekening gehouden met de elementen vermeld in paragraaf 2 indien ze relevant zijn voor de aard en inhoud van de voorgestelde beroepsreglementering.

- De in paragraaf 3 vermelde elementen zijn die waarvan het effect moet beoordeeld worden wanneer ze bij de voorgestelde beroepsreglementering worden gevoegd.
- De in paragraaf 4 vermelde elementen zijn de specifieke vereisten met betrekking tot de tijdelijke of incidentele verrichting van diensten.
- De eis voorzien in paragraaf 5 is enkel van toepassing specifiek op de reglementering van beroepen in de gezondheidszorg.

Artikel 15

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 16

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 17

Artikel 40/6 zet de verplichting om van de Vlaamse instantie om burgers, afnemers van diensten en belanghebbenden te informeren en hen in staat te stellen aan de discussies deel te nemen. Onder de belanghebbenden bevinden zich uiteraard ook beroepsbeoefenaars en dus ook hun beroepsorganisaties. Zoals vermeld in overweging 14 van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling zijn hun kennis van het terrein en deskundigheid vaak van essentieel belang om risico's en problemen op te sporen en om te bepalen met welke middelen de doelstelling van algemeen belang kan worden bereikt. Op welke wijze deze informatie het best verspreid wordt zal sterk afhankelijk zijn van welke Vlaamse instantie de nieuwe bepalingen opmaakt, en dus wordt de vrijheid aan die instanties gegeven dit te doen op de wijze die het meest aangewezen is in hun specifieke context. Deze informatie kan bijvoorbeeld verspreid worden via de website van de betrokken Vlaamse instantie.

Artikel 18

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 19

Artikel 40/7 voorziet in de omzetting van de verplichting tot toezicht van artikel 4, 6° van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling. Het doel is ervoor te zorgen dat de redenen die de invoering van de reglementering rechtvaardigden, het behoud ervan blijven rechtvaardigen of dat nieuwe redenen dat behoud rechtvaardigen, rekening houdend met de ontwikkelingen die zich sinds de inwerkingtreding van de reglementering hebben voorgedaan.

Artikel 20

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 21

Artikel 40/8 zet artikel 11, 1° van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling om die bepaalt dat de lidstaten in de databank met gereguleerde beroepen dienen aan te geven hoe hun bepalingen ter reglementering van een beroep gerechtvaardigd en evenredig zijn.

Artikel 22

Dit artikel hoeft niet verder te worden toegelicht.

Artikel 23

In artikel 40/9 wordt artikel 10 van de richtlijn beroepskwalificaties in verband met de uitwisseling van informatie tussen lidstaten omgezet door de Vlaamse Regering te machtigen de noodzakelijke maatregelen daarvoor te nemen en de met deze opdracht belaste overheidsdiensten mee te delen aan de Europese Commissie.

Artikel 24

In artikel 40/10 deelt de Vlaamse Regering aan de Europese Commissie mee welke diensten verantwoordelijk zijn voor het toezenden en ontvangen van informatie, vermeld in artikel 10 van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt de inwerkingtredingsdatum voor de meeste artikelen retroactief op de datum van 30 juli 2020. De omzettingbepalingen dienen op die datum in werking te treden, aangezien artikel 13 van de richtlijn evenredigheidsbeoordeling 30 juli 2020 als omzettingsdatum vermeldt. Deze artikelen kunnen retroactief op 30 juli 2020 in werking treden, aangezien de richtlijn reeds directe werking had in de Vlaamse rechtsorde vanaf die datum.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS

Bijlagen

- Omzetting Europese richtlijnen (verplicht)

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

Art. 2. Aan artikel 2 van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties wordt de zinsnede "en de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen" toegevoegd.

Art. 3. Aan artikel 3, §1, van hetzelfde decreet worden een punt 22° tot en met 25° toegevoegd, die luiden als volgt:

"22° beschermde beroepstitel: een vorm van reglementering van een beroep waarbij het voeren van een titel in het kader van een beroepsactiviteit of een geheel van beroepsactiviteiten op grond van wettelijke, verordenende of bestuursrechtelijke bepalingen direct of indirect afhankelijk wordt gesteld van het

bezit van een specifieke beroepskwalificatie en waarbij het onterecht voeren van die titel aanleiding geeft tot sancties;

23° voorbehouden activiteiten: een vorm van reglementering van een beroep waarbij de toegang tot een beroepsactiviteit of een geheel van beroepsactiviteiten op grond van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen direct of indirect voorbehouden is aan de beoefenaars van een gereguleerd beroep die een specifieke beroepskwalificatie bezitten, ook als de activiteit wordt gedeeld met andere gereguleerde beroepen;

24° bepalingen voor de reglementering van een beroep: elke wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling die de toegang tot of de uitoefening, dan wel een van de wijzen van uitoefening, van een gereguleerd beroep beperkt, met inbegrip van het voeren van beroepstitels en de beroepsactiviteiten die een dergelijke titel toelaten, en die binnen het toepassingsgebied valt van dit decreet en van de regelgeving onder het toepassingsgebied van de richtlijn;

25° Vlaamse instantie: de Vlaamse overheid, vermeld in artikel I.3, 1°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of elke andere instantie die bevoegd is om krachtens de wetgeving of de reglementering bepalingen voor de reglementering van een beroep aan te nemen in het Vlaamse Gewest.”.

Art. 4. In artikel 18, §5, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “openbare veiligheid” en de woorden “kan de bevoegde Vlaamse autoriteit” de zinsnede “waarop de automatische erkenning op basis van titel III, hoofdstuk II, III of III bis, van de richtlijn, niet van toepassing is,” ingevoegd.

Art. 5. In artikel 25, §4, van hetzelfde decreet worden de woorden “duur of” opgeheven.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een hoofdstuk 5/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 5/1. Evenredigheidsbeoordeling”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Toepassingsgebied”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 40/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/1. Dit hoofdstuk is van toepassing op de bepalingen voor de reglementering van een beroep.

Als specifieke vereisten over de reglementering van een bepaald beroep zijn vastgelegd in een afzonderlijke handeling van de Europese Unie die de lidstaten geen keuze laat ten aanzien van de precieze wijze waarop die vereisten moeten worden omgezet, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk niet van toepassing.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Beginsel van non-discriminatie en doelstellingen van algemeen belang”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 9, een artikel 40/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/2. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, zorgt ze ervoor dat die bepalingen direct noch indirect discriminerend zijn op grond van nationaliteit of woonplaats.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in dezelfde afdeling 2 een artikel 40/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/3. Een Vlaamse instantie die nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep aanneemt of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, zorgt ervoor dat die invoering of wijziging gerechtvaardigd is op grond van doelstellingen van algemeen belang. De Vlaamse instantie doet dat door te onderzoeken of de voormelde bepalingen objectief gerechtvaardigd zijn op grond van een van de volgende redenen:

- 1° de openbare orde;
- 2° de openbare veiligheid of volksgezondheid;
- 3° dwingende redenen van algemeen belang, zoals:
 - a) de handhaving van het financiële evenwicht van het socialezekerheidsstelsel;
 - b) de bescherming van consumenten, afnemers van diensten en werknemers;
 - c) de waarborging van een goede rechtsbedeling;
 - d) de waarborging van de eerlijkheid van handelstransacties;
 - e) de bestrijding van fraude en het voorkomen van belastingontduiking en -ontwijking, de waarborging van de doeltreffendheid van het fiscale toezicht;
 - f) de veiligheid van het vervoer;
 - g) de bescherming van het milieu en het stedelijk milieu;
 - h) diergezondheid;
 - i) intellectuele eigendom;
 - j) de bescherming en instandhouding van het nationaal historisch en artistiek erfgoed, doelstellingen van het sociaal beleid;
 - k) doelstellingen van het cultuurbeleid.

Redenen van louter economische aard of zuiver administratieve redenen vormen geen dwingende redenen van algemeen belang die een beperking van de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen rechtvaardigen.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Evenredigheidsbeoordeling”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 12, een artikel 40/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 40/4. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, voert ze een evenredigheidsbeoordeling uit conform artikel 40/5.

De omvang van de evenredigheidsbeoordeling, vermeld in het eerste lid, is evenredig met de aard, de inhoud en de effecten van de nieuwe bepalingen.

Bij de bepalingen voor de reglementering van een beroep wordt een toelichting gevoegd die voldoende gedetailleerd is om op basis daarvan de naleving van het evenredigheidsbeginsel te beoordelen. De redenen waarom de voormelde bepalingen gerechtvaardigd en evenredig worden geacht, worden daarbij met kwalitatieve en, als dat mogelijk en relevant is, kwantitatieve elementen onderbouwd.

De evenredigheidsbeoordeling, vermeld in het eerste lid, wordt op objectieve en onafhankelijke wijze uitgevoerd. In de toelichting wordt aangegeven op welke wijze de objectiviteit en onafhankelijkheid van de beoordeling wordt bewaakt.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de wijze waarop de evenredigheidsbeoordeling wordt uitgevoerd."

Art. 14. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 40/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 40/5. §1. In de evenredigheidsbeoordeling gaat de Vlaamse instantie na of de bepalingen voor de reglementering van een beroep die ze invoert en de wijzigingen die ze ten aanzien van bestaande bepalingen aanbrengt, geschikt zijn om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling te waarborgen en om erop toe te zien dat ze niet verder gaan dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken. Daarbij houdt de Vlaamse instantie rekening met de volgende elementen:

- 1° de aard van de risico's die verbonden zijn aan de nagestreefde doelstellingen van algemeen belang, meer bepaald de risico's voor afnemers van diensten, met inbegrip van consumenten, voor beroepsbeoefenaars of voor derden;
- 2° de vraag of bestaande voorschriften van specifieke of meer algemene aard, zoals de voorschriften die zijn neergelegd in de regelgeving over productveiligheid of het consumentenrecht, ontoereikend zijn om de nagestreefde doelstelling te bereiken;
- 3° de geschiktheid van de bepalingen om het nagestreefde doel te bereiken en de vraag of zij daadwerkelijk op coherente en stelselmatige wijze aan die doelstelling beantwoordt en dus gericht is op de risico's die op soortgelijke wijze als bij vergelijkbare activiteiten zijn vastgesteld;
- 4° de effecten op het vrije verkeer van personen en diensten in de Europese Unie, op de keuzemogelijkheden voor de consument en op de kwaliteit van de dienstverlening;
- 5° de mogelijkheid om gebruik te maken van minder beperkende maatregelen om de doelstelling van algemeen belang te bereiken, meer bepaald als de bepalingen alleen worden gerechtvaardigd door de bescherming van consumenten en als de vastgestelde risico's uitsluitend verband houden met de verhouding tussen de beroepsbeoefenaar en de consument en er geen

- negatieve gevolgen zijn voor derden, of de doelstelling kan worden bereikt met minder beperkende middelen dan het voorbehouden van activiteiten;
- 6° het effect van de nieuwe of de gewijzigde bepalingen, in combinatie met andere bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van het beroep beperken, meer bepaald de vraag hoe de nieuwe of de gewijzigde bepalingen, in combinatie met andere vereisten, ertoe bijdragen dezelfde doelstelling van algemeen belang te bereiken en of ze daarvoor noodzakelijk zijn.

§2. Naast de elementen, vermeld in paragraaf 1, besteedt de Vlaamse instantie in de evenredigheidsbeoordeling ook aandacht aan de volgende elementen, als die relevant zijn voor de aard en de inhoud van de bepalingen die worden ingevoerd of gewijzigd:

- 1° het verband tussen de omvang van de activiteiten die onder een beroep vallen of daaraan zijn voorbehouden, en de vereiste beroepskwalificatie;
- 2° het verband tussen de complexiteit van de taken in kwestie en de noodzaak dat degenen die ze uitvoeren over specifieke beroepskwalificaties beschikken, meer bepaald wat betreft het niveau, de aard en de duur van de vereiste opleiding of ervaring;
- 3° de mogelijkheid om de beroepskwalificatie via alternatieve trajecten te verkrijgen;
- 4° de vraag of en waarom de activiteiten die aan bepaalde beroepen voorbehouden zijn, al dan niet met andere beroepen kunnen worden gedeeld;
- 5° de mate van zelfstandigheid bij de uitoefening van een gereguleerd beroep en de gevolgen van organisatorische en toezichtregelingen om de nagestreefde doelstelling te verwezenlijken, in het bijzonder als de activiteiten die met een gereguleerd beroep verband houden, uitgeoefend worden onder toezicht en verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die naar behoren gekwalificeerd is;
- 6° de wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen die de asymmetrie van informatie tussen beroepsbeoefenaars en consumenten daadwerkelijk kunnen verkleinen of vergroten.

§3. Voor de toepassing van paragraaf 1, 6°, beoordeelt de Vlaamse instantie het positieve of negatieve effect van de nieuwe of gewijzigde bepaling als die wordt gecombineerd met een of meer vereisten, in het bijzonder de volgende vereisten:

- 1° voorbehouden activiteiten, beschermde beroepstitel of iedere andere vorm van vereiste die opgenomen is een bepaling voor de reglementering van een beroep;
- 2° verplichtingen om een opleiding voor permanente beroepsontwikkeling te volgen;
- 3° regels over de organisatie van het beroep, beroepsethiek en toezicht;
- 4° verplicht lidmaatschap van een beroepsorganisatie of -orgaan en ook registratie- of vergunningsregelingen, meer bepaald als die vereisten het bezit van een specifieke beroepskwalificatie impliceren;
- 5° kwantitatieve beperkingen, meer bepaald vereisten op grond waarvan het aantal vergunningen voor de uitoefening van een beroep wordt beperkt dan wel een minimum- of maximumaantal werknemers, leidinggevend en of vertegenwoordigers die in het bezit zijn van specifieke beroepskwalificaties;

- 6° specifieke vereisten over een rechtsvorm of vereisten die verband houden met de deelneming in of het bestuur van een onderneming, als die vereisten rechtstreeks gekoppeld zijn aan de uitoefening van het gereguleerde beroep;
- 7° territoriale beperkingen, ook als het beroep in delen van het grondgebied van een lidstaat anders is gereguleerd dan in andere delen;
- 8° vereisten op grond waarvan het wordt beperkt om een gereguleerd beroep collectief of in partnerschap uit te oefenen, en ook incompatibiliteitsregels;
- 9° vereisten over de verzekering of andere individuele of collectieve vormen van bescherming voor beroepsaansprakelijkheid;
- 10° vereisten over de talenkennis, als die nodig zijn om het beroep uit te oefenen;
- 11° vereisten over vaste minimum- of maximumtarieven;
- 12° vereisten over reclame.

§4. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, waarborgt ze dat specifieke vereisten voor de tijdelijke of incidentele verrichting van diensten als vermeld in de wetgevingen en reglementeringen die titel II van de richtlijn omzetten, conform het evenredigheidsbeginsel zijn. Het gaat onder meer om de volgende vereisten:

- 1° automatische tijdelijke registratie bij of pro-formalidmaatschap van een beroepsorganisatie of -orgaan;
- 2° een verklaring die van tevoren afgelegd moet worden, documenten die vereist zijn of iedere andere equivalente vereiste;
- 3° de betaling van een vergoeding voor administratieve procedures die verband houdt met of van kosten daarvoor die verband houden met de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen en die voor rekening komt of komen van de dienstverrichter.

Het eerste lid is niet van toepassing op maatregelen die zijn ontworpen om de conformiteit te waarborgen met de toepasselijke arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden die conform het recht van de Europese Unie worden toegepast.

§5. Als de bepalingen voor de reglementering van een beroep betrekking hebben op de reglementering van beroepen in de gezondheidszorg en gevolgen hebben voor de veiligheid van de patiënt, houdt de Vlaamse instantie in haar evenredigheidsbeoordeling rekening met de doelstelling om te zorgen voor een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Informatie, toezicht en transparantie”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Informatie en participatie van de partijen in kwestie”.

Art. 17. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 16, een artikel 40/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/6. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, stelt ze informatie beschikbaar aan burgers, afnemers van diensten en andere relevante belanghebbenden, met inbegrip van degenen die geen beoefenaars van het beroep in kwestie zijn.

De Vlaamse instantie overlegt op gepaste wijze met alle partijen in kwestie en geeft hun de gelegenheid hun standpunten bekend te maken.

Als het nodig en gepast is, worden openbare raadplegingen gehouden.”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Toezicht”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 40/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/7. De Vlaamse instantie controleert na de invoering van nieuwe of gewijzigde bepalingen voor de reglementering van een beroep of die bepalingen in conform het evenredigheidsbeginsel zijn. Ze houdt daarbij rekening met de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan nadat de bepalingen in kwestie in werking zijn getreden”.

Art. 20. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Transparantie”.

Art. 21. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 20, een artikel 40/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/8. De redenen op grond waarvan de bepalingen die conform dit decreet worden beoordeeld, gerechtvaardigd en evenredig worden geacht, worden door de Vlaamse instantie opgenomen in de databank met gereglementeerde beroepen, vermeld in artikel 59, lid 1, van de richtlijn.”.

Art. 22. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 5. Uitwisseling van informatie met andere lidstaten”.

Art. 23. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 5, ingevoegd bij artikel 22, een artikel 40/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/9. Met het oog op een doeltreffende toepassing van dit decreet neemt de Vlaamse Regering maatregelen om de uitwisseling van informatie met de andere lidstaten over de aangelegenheden die onder dit decreet vallen en over de specifieke wijze waarop een beroep wordt gereguleerd of over de gevolgen van die reglementering, aan te moedigen.”.

Art. 24. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in dezelfde afdeling 5 een artikel 40/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/10. De Vlaamse Regering deelt aan de Europese Commissie mee welke diensten de informatie, vermeld in artikel 40/9, ontvangen en bezorgen.”.

Art. 25. Artikel 2, 3 en 6 tot en met 24 hebben uitwerking met ingang van 30 juli 2020.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS

Advies

Richtlijn evenredigheidsbeoordeling

Brussel, 15 februari 2021

Origineel

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Ontvangst adviesvraag: 25 januari 2021

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring raad: 15 februari 2021

Contactpersoon: Wim Knaepen - wknaepen@serv.be

Mevrouw Hilde Crevits
Viceminister-president en Vlaams minister van Economie,
Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
Koning Albert II-laan 15
B-1210 BRUSSEL

contactpersoon

Wim Knaepen
wknaepen@serv.be

ons kenmerk

SERV_BR_20210215_richtlijn_evenredigheidsbeoordeling

Brussel

15 februari 2021

Omzetting richtlijn evenredigheidsbeoordeling

Mevrouw de viceminister-president

U vroeg de SERV op 25 januari 2021 om advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

Het voorontwerp van decreet beoogt de omzetting van de zogenaamde richtlijn “evenredigheidsbeoordeling”. De oorspronkelijke richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties bevatte een verplichting voor de lidstaten om de evenredigheid te beoordelen van hun vereisten die de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken en om de resultaten van die beoordeling aan de Europese Commissie mee te delen. Uit de wederzijdse beoordeling door de lidstaten bleek dat er veel onduidelijkheid heerste omtrent de toepassing van criteria bij de beoordeling van de evenredigheid van de vereisten. Tevens werd een ongelijke toetsing van die vereisten op alle regeringsniveaus vastgesteld. Om versnippering van de interne markt te voorkomen beoogt de richtlijn 2018/958 – de richtlijn “evenredigheidsbeoordeling” – om gemeenschappelijke voorschriften vast te stellen voor de evenredigheidsbeoordelingen die de lidstaten moeten verrichten alvorens zij nieuwe regels inzake beroepen invoeren of de bestaande regels wijzigen.

Gezien het een louter juridisch-technische aangelegenheid betreft, met name de omzetting van een Europese richtlijn in Vlaamse regelgeving, heeft de SERV geen inhoudelijke bemerkingen vanuit sociaaleconomische invalshoek.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

Origineel

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 68.896/1
van 16 maart 2021
over

een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties'

Op 18 februari 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 11 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Bert THYS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 maart 2021.

*

Origineel

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet sterkt tot wijziging van het decreet van 24 februari 1917 ‘tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties’.

De wijzigingen hebben hoofdzakelijk tot doel Richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 ‘betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen’ gedeeltelijk om te zetten in interne regelgeving.

Daarnaast bevat het ontwerp enkele punctuele wijzigingen met het oog op een betere overeenstemming met Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 ‘betreffende de erkenning van beroepskwalificaties’ (artikelen 4 en 5 van het voorontwerp).

BEVOEGDHEID

3.1. De Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft in advies 66.852/1 van 22 januari 2020 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 27 oktober 2020 ‘betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering’ en dat strekte tot de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/958, opgemerkt:²

“Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot het omzetten van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 ‘betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen’, wat de beroepen betreft waarvoor de federale overheid bevoegd is. (...)”

Daarnaast dienen de gemeenschappen en de gewesten, elk wat de beroepen betreft waarvoor zij bevoegd zijn, eveneens te voorzien in de omzetting van de voornoemde richtlijn.(...) De bevoegdheid waarvan in het voorontwerp toepassing wordt gemaakt, hangt immers samen met de bevoegdheid met betrekking tot de vestigingsvoorwaarden zoals bedoeld in artikel 6, § 1, VI, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. Deze bepaling werd ingevoegd bij de bijzondere wet van

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² *Parl.St.* Kamer, nr. 55-1340/1, p. 35-36.

6 januari 2014 ‘met betrekking tot de Zesde Staatshervorming’ en houdt in dat de gewesten bevoegd zijn voor de ‘vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen’. Zoals werd bevestigd tijdens de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 6 januari 2014 doet deze bevoegdheidstoewijzing geen afbreuk aan de bevoegdheid van de andere overheden om in een erkennings- of vergunningsstelsel te voorzien binnen het kader van hun eigen materiële bevoegdheden.³”

3.2. In advies 59.372/1 van 15 juli 2016, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 24 februari 2017, heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, omtrent de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap opgemerkt:⁴

“3.1. Artikel 5, § 2, van het ontwerp bepaalt dat het decreet van toepassing is ‘op de gereglementeerde beroepen waarvoor het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is (...)’.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt het decreet hoofdzakelijk gekaderd binnen de gewestelijke bevoegdheid inzake de vestigingsvoorwaarden.

3.2. Op grond van artikel 6, § 1, VI, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (hierna: BWHI) zijn de gewesten bevoegd, wat de economie betreft, voor ‘de vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen’.

Voor zover de ontworpen regeling betrekking heeft op beroepskwalificaties die vereist zijn voor de uitoefening van beroepen waarvoor op grond van artikel 6, § 1, VI, 6°, BWHI door het Vlaamse Gewest vestigingsvoorwaarden kunnen worden bepaald, vindt het aan te nemen decreet een bevoegdheidsrechtelijke grondslag in die bepaling.

3.3. Voor zover de ontworpen regeling betrekking heeft op beroepskwalificaties die vereist zijn voor de uitoefening van beroepen waarvan de regeling inherent is aan een aangelegenheid die behoort tot de andere bevoegdheden van het Vlaamse Gewest of tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, vindt het aan te nemen decreet een bevoegdheidsrechtelijke grondslag in de grondwets- of bijzondere wetsbepalingen op grond waarvan het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap voor die aangelegenheid bevoegd is.”

3.3. Artikel 1 van het voorliggende voorontwerp bepaalt dat het aan te nemen decreet een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid regelt.

3.4. De ontworpen omzetting van Richtlijn (EU) 2018/958 hanteert het begrip “Vlaamse instantie” en betreft de instantie waarop de verplichtingen rusten die worden voorgeschreven in de om te zetten richtlijn.

Het ontworpen artikel 3, § 1, 25°, van het decreet van 24 februari 2017 (artikel 3 van het voorontwerp) definieert het begrip “Vlaamse instantie” als “de Vlaamse overheid, vermeld in artikel I.3, 1°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of elke andere instantie

³ Voetnoot in de geciteerde tekst: *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53-3201/4, 52-53.

⁴ *Parl.St.* Vl.Parl. 2016-17, nr. 1021/1, p. 84.

die bevoegd is om krachtens de wetgeving of de reglementering bepalingen voor de reglementering van een beroep aan te nemen in het Vlaamse Gewest”.

Deze definitie – en bijgevolg de omzetting van Richtlijn (EU) 2018/958 – is onvolledig in zoverre zij niet de instanties omvat, die krachtens de wetgeving of reglementering van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd zijn om bepalingen voor de reglementering van een beroep aan te nemen en die op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.⁵

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKING

4. In artikel 13, lid 1, van Richtlijn (EU) 2018/958 wordt onder meer bepaald dat de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden om uiterlijk op 30 juli 2020 aan de richtlijn te voldoen en dat zij de Europese Commissie daarvan onverwijld in kennis stellen.

Overeenkomstig artikel 13, lid 2, van de voornoemde richtlijn dienen de lidstaten aan de Europese Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee te delen die zij op het onder de richtlijn vallende gebied vaststellen.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds heeft opgemerkt met betrekking tot voorontwerpen van omzettingsakten van andere overheden,⁶ moet het nemen van maatregelen ter omzetting van de voormelde richtlijn op het gehele grondgebied en vervolgens het meedelen van voldoende duidelijke en nauwkeurige inlichtingen met betrekking tot de aldus genomen maatregelen *in casu* een bijzonder aandachtspunt uitmaken in het licht van de bevoegdheidsverdelende regels die tot gevolg hebben dat het omzetten van de betrokken richtlijn zaak is van diverse overheden binnen de federale staatsstructuur.

Wat dat betreft, brengt de Raad van State, afdeling Wetgeving, het bepaalde in artikel 260, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie in herinnering, waarin voor de Europese Commissie in de mogelijkheid wordt voorzien om het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een lidstaat te veroordelen tot betaling van een forfaitaire som of een dwangsom wanneer de betrokken lidstaat “zijn verplichting tot mededeling van maatregelen ter omzetting van een volgens een wetgevingsprocedure aangenomen richtlijn niet is

⁵ Zie de artikelen 127, § 2, en 128, § 2, van de Grondwet.

⁶ Adv.RvS 66.852/1 van 22 januari 2020 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 27 oktober 2020 ‘betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering’, *Parl.St.* Kamer, nr. 55-1340/1, p. 36-37, opmerking 3; adv.RvS 67.444/3 van 18 juni 2020 een voorontwerp van ordonnantie ‘tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties en tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen’, opmerking 10; adv.RvS 68.101/2 van 26 oktober 2020 over een voorontwerp van wet ‘betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering in de gezondheidssector’, *Parl.St.* Kamer, nr. 55-1800/1, p. 49-50, algemene opmerking 1.

nagekomen”. In het arrest in de zaak *Commissie v. België* van 8 juli 2019 heeft de Grote Kamer van het Hof van Justitie hieromtrent geoordeeld dat op de lidstaten de verplichting rust om voldoende duidelijke en nauwkeurige inlichtingen over de maatregelen ter omzetting van een richtlijn te verstrekken, waaruit blijkt dat alle bepalingen van de richtlijn op hun volledige grondgebied worden omgezet en om, in voorkomend geval met gebruikmaking van een concordantietabel, uiteen te zetten met welke nationale bepaling of bepalingen elk van de bepalingen van de richtlijn wordt omgezet.⁷

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 4

5. De in artikel 18, § 5, eerste lid, van het decreet van 24 februari 2017 in te voegen zinsnede verwijst naar “titel III, hoofdstuk II, III of III bis, van de richtlijn”.

Aangezien richtlijnen in beginsel op een coherente wijze moeten worden omgezet in het intern recht, verdient het aanbeveling te verwijzen naar de overeenstemmende bepalingen in het te wijzigen decreet.

Artikel 11

6. Het lijkt meer in lijn te liggen enerzijds met de structuur van artikel 6, lid 2, van Richtlijn (EU) 2018/958 en anderzijds met de opsomming in het ontworpen artikel 40/3, eerste lid, 3°, van het decreet van 24 februari 2017, om de zinsnede “doelstellingen van het sociaal beleid” af te splitsen van punt j) en onder te brengen in een apart punt van de opsomming.

Artikel 14

7.1. Artikel 14 van het voorontwerp strekt tot omzetting van artikel 7 van Richtlijn (EU) 2018/958.

Op grond van die bepaling moeten lidstaten ervoor zorgen dat de door hen ingevoerde wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de toegang tot de uitoefening van gereguleerde beroepen beperken, en de wijzigingen die zij ten aanzien van bestaande bepalingen aanbrengen, geschikt zijn om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstellingen te waarborgen en dat hiermee niet verder gegaan wordt dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken. De lidstaten moeten er met andere woorden op toezien dat het beginsel van evenredigheid wordt gerespecteerd.

Artikel 7 van de voornoemde richtlijn beperkt op dat punt bijgevolg op dwingende wijze de beleidsvrijheid van de betrokken instantie.

⁷ HvJ 8 juli 2019, *Commissie v. België*, C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573, punt 59.

De inleidende zinsnede van het ontworpen artikel 40/5, § 1, van het decreet van 24 februari 2017 (“In de evenredigheidsbeoordeling gaat de Vlaamse instantie na of ...”) zou echter kunnen worden gelezen als niet meer dan een verplichting in hoofde van de betrokken instantie om een document, namelijk een evenredigheidsbeoordeling, op te stellen waarin de evenredigheid wordt nagegaan.

Het verdient aanbeveling de formulering van die bepaling nauwkeuriger af te stemmen op de dwingende draagwijdte van de richtlijn.

7.2. De opmerking onder randnummer 5 geldt eveneens ten aanzien van de verwijzing in het ontworpen artikel 40/5, § 4, eerste lid, van het decreet van 24 februari 2017.

Verder rijst de vraag of het niet raadzaam is om in het ontworpen artikel 40/5, § 4, eerste lid, 1° en 2°, van het decreet van 24 februari 2017 te verwijzen naar de betrokken bepalingen van het te wijzigen decreet, naar analogie met artikel 7, lid 4, eerste alinea, a) en b), van Richtlijn (EU) 2018/958 waarin wordt verwezen naar bepaalde onderdelen van Richtlijn 2005/36/EG.

Artikel 23

8. Het ontworpen artikel 40/9 van het decreet van 24 februari 2017, dat strekt tot omzetting van artikel 10, lid 1, van richtlijn (EU) 2018/958, bepaalt dat, met het oog op een doeltreffende toepassing van dit decreet, de Vlaamse Regering maatregelen neemt om de uitwisseling van informatie met de andere lidstaten aan te moedigen over de aangelegenheden die onder dit decreet vallen en over de specifieke wijze waarop een beroep wordt gereguleerd of over de gevolgen van die reglementering.

Niettegenstaande de inhoud van die richtlijn, en bijgevolg de inhoud van het ontworpen hoofdstuk 5/1 van het decreet van 24 februari 2017, verband houden met de overige bepalingen van dat decreet, is het nauwkeuriger om in de ontworpen bepaling te verwijzen naar “dit hoofdstuk” in plaats van naar “dit decreet”.

Artikel 25

9. Artikel 25 van het voorontwerp bepaalt dat de artikelen 2, 3 en 6 tot en met 24 van het aan te nemen decreet, met andere woorden alle bepalingen die strekken tot omzetting van Richtlijn (EU) 2018/958 in interne regelgeving, uitwerking hebben met ingang van 30 juli 2020.

De niet-retroactiviteit van decreten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel

worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.⁸

In de memorie van toelichting bij het voorontwerp wordt de terugwerkende kracht verantwoord door te wijzen op de uiterste omzettingsdatum van richtlijn (EU) 2018/958. Het gegeven dat de Vlaamse decreetgever het nodige had moeten doen om tegen die datum in de omzetting van de richtlijn te voorzien, betekent niet automatisch dat de terugwerkende kracht kan worden verantwoord in het licht van de zo-even geschetste beginselen.

Het toekennen van terugwerkende kracht aan de ontworpen regeling kan bijvoorbeeld tot gevolg hebben dat bepalingen voor de reglementering van een beroep die tussen 30 juli 2020 en de datum van bekendmaking van het aan te nemen decreet tot stand zijn gekomen zonder inachtneming van de in te voeren regels, strijdig moeten worden geacht met die decretale regeling. Dat zou vervolgens kunnen leiden tot rechtsonzekerheid omtrent de toepassing van de betrokken bepalingen.

Het toekennen van terugwerkende kracht is in de gegeven omstandigheden dan ook problematisch.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

⁸ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2.

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

Art. 2. Aan artikel 2 van het decreet van 24 februari 2017 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties wordt de zinsnede "en de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen" toegevoegd.

Art. 3. Aan artikel 3, §1, van hetzelfde decreet worden een punt 22° tot en met 25° toegevoegd, die luiden als volgt:

"22° beschermde beroepstitel: een vorm van reglementering van een beroep waarbij het voeren van een titel in het kader van een beroepsactiviteit of een geheel van beroepsactiviteiten op grond van wettelijke, verordenende of bestuursrechtelijke bepalingen direct of indirect afhankelijk wordt gesteld van het

bezit van een specifieke beroepskwalificatie en waarbij het onterecht voeren van die titel aanleiding geeft tot sancties;

23° voorbehouden activiteiten: een vorm van reglementering van een beroep waarbij de toegang tot een beroepsactiviteit of een geheel van beroepsactiviteiten op grond van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen direct of indirect voorbehouden is aan de beoefenaars van een gereguleerd beroep die een specifieke beroepskwalificatie bezitten, ook als de activiteit wordt gedeeld met andere gereguleerde beroepen;

24° bepalingen voor de reglementering van een beroep: elke wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling die de toegang tot of de uitoefening, dan wel een van de wijzen van uitoefening, van een gereguleerd beroep beperkt, met inbegrip van het voeren van beroepstitels en de beroepsactiviteiten die een dergelijke titel toelaten, en die binnen het toepassingsgebied valt van dit decreet en van de regelgeving onder het toepassingsgebied van de richtlijn;

25° Vlaamse instantie: de Vlaamse overheid, vermeld in artikel I.3, 1°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of elke andere instantie die bevoegd is om krachtens de wetgeving of de reglementering bepalingen voor de reglementering van een beroep aan te nemen in het Vlaamse Gewest.”.

Art. 4. In artikel 18, §5, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “openbare veiligheid” en de woorden “kan de bevoegde Vlaamse autoriteit” de zinsnede “waarop de automatische erkenning op basis van artikel 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 en 34, niet van toepassing is,” ingevoegd.

Art. 5. In artikel 25, §4, van hetzelfde decreet worden de woorden “duur of” opgeheven.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een hoofdstuk 5/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 5/1. Evenredigheidsbeoordeling”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Toepassingsgebied”.

Art. 8. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 40/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/1. Dit hoofdstuk is van toepassing op de bepalingen voor de reglementering van een beroep.

Als specifieke vereisten over de reglementering van een bepaald beroep zijn vastgelegd in een afzonderlijke handeling van de Europese Unie die de lidstaten geen keuze laat ten aanzien van de precieze wijze waarop die vereisten moeten worden omgezet, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk niet van toepassing.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Beginsel van non-discriminatie en doelstellingen van algemeen belang”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 9, een artikel 40/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/2. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, zorgt ze ervoor dat die bepalingen direct noch indirect discriminerend zijn op grond van nationaliteit of woonplaats.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in dezelfde afdeling 2 een artikel 40/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/3. Een Vlaamse instantie die nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep aanneemt of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, zorgt ervoor dat die invoering of wijziging gerechtvaardigd is op grond van doelstellingen van algemeen belang. De Vlaamse instantie doet dat door te onderzoeken of de voormelde bepalingen objectief gerechtvaardigd zijn op grond van een van de volgende redenen:

- 1° de openbare orde;
- 2° de openbare veiligheid of volksgezondheid;
- 3° dwingende redenen van algemeen belang, zoals:
 - a) de handhaving van het financiële evenwicht van het socialezekerheidsstelsel;
 - b) de bescherming van consumenten, afnemers van diensten en werknemers;
 - c) de waarborging van een goede rechtsbedeling;
 - d) de waarborging van de eerlijkheid van handelstransacties;
 - e) de bestrijding van fraude en het voorkomen van belastingontduiking en -ontwijking, de waarborging van de doeltreffendheid van het fiscale toezicht;
 - f) de veiligheid van het vervoer;
 - g) de bescherming van het milieu en het stedelijk milieu;
 - h) diergezondheid;
 - i) intellectuele eigendom;
 - j) de bescherming en instandhouding van het nationaal historisch en artistiek erfgoed;
 - k) doelstellingen van het sociaal beleid;
 - l) doelstellingen van het cultuurbeleid.

Redenen van louter economische aard of zuiver administratieve redenen vormen geen dwingende redenen van algemeen belang die een beperking van de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen rechtvaardigen.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Evenredigheidsbeoordeling”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 12, een artikel 40/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 40/4. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, voert ze een evenredigheidsbeoordeling uit conform artikel 40/5.

De omvang van de evenredigheidsbeoordeling, vermeld in het eerste lid, is evenredig met de aard, de inhoud en de effecten van de nieuwe bepalingen.

Bij de bepalingen voor de reglementering van een beroep wordt een toelichting gevoegd die voldoende gedetailleerd is om op basis daarvan de naleving van het evenredigheidsbeginsel te beoordelen. De redenen waarom de voormelde bepalingen gerechtvaardigd en evenredig worden geacht, worden daarbij met kwalitatieve en, als dat mogelijk en relevant is, kwantitatieve elementen onderbouwd.

De evenredigheidsbeoordeling, vermeld in het eerste lid, wordt op objectieve en onafhankelijke wijze uitgevoerd. In de toelichting wordt aangegeven op welke wijze de objectiviteit en onafhankelijkheid van de beoordeling wordt bewaakt.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de wijze waarop de evenredigheidsbeoordeling wordt uitgevoerd."

Art. 14. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 40/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 40/5. §1. In de evenredigheidsbeoordeling zorgt de Vlaamse instantie ervoor dat de bepalingen voor de reglementering van een beroep die ze invoert en de wijzigingen die ze ten aanzien van bestaande bepalingen aanbrengt, geschikt zijn om de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling te waarborgen en om erop toe te zien dat ze niet verder gaan dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken. Daarbij houdt de Vlaamse instantie rekening met al de volgende elementen:

- 1° de aard van de risico's die verbonden zijn aan de nagestreefde doelstellingen van algemeen belang, meer bepaald de risico's voor afnemers van diensten, met inbegrip van consumenten, voor beroepsbeoefenaars of voor derden;
- 2° de vraag of bestaande voorschriften van specifieke of meer algemene aard, zoals de voorschriften die zijn neergelegd in de regelgeving over productveiligheid of het consumentenrecht, ontoereikend zijn om de nagestreefde doelstelling te bereiken;
- 3° de geschiktheid van de bepalingen om het nagestreefde doel te bereiken en de vraag of zij daadwerkelijk op coherente en stelselmatige wijze aan die doelstelling beantwoordt en dus gericht is op de risico's die op soortgelijke wijze als bij vergelijkbare activiteiten zijn vastgesteld;
- 4° de effecten op het vrije verkeer van personen en diensten in de Europese Unie, op de keuzemogelijkheden voor de consument en op de kwaliteit van de dienstverlening;
- 5° de mogelijkheid om gebruik te maken van minder beperkende maatregelen om de doelstelling van algemeen belang te bereiken, meer bepaald als de bepalingen alleen worden gerechtvaardigd door de bescherming van consumenten en als de vastgestelde risico's uitsluitend verband houden met de verhouding tussen de beroepsbeoefenaar en de consument en er geen

- negatieve gevolgen zijn voor derden, of de doelstelling kan worden bereikt met minder beperkende middelen dan het voorbehouden van activiteiten;
- 6° het effect van de nieuwe of de gewijzigde bepalingen, in combinatie met andere bepalingen die de toegang tot of de uitoefening van het beroep beperken, meer bepaald de vraag hoe de nieuwe of de gewijzigde bepalingen, in combinatie met andere vereisten, ertoe bijdragen dezelfde doelstelling van algemeen belang te bereiken en of ze daarvoor noodzakelijk zijn.

§2. Naast de elementen, vermeld in paragraaf 1, besteedt de Vlaamse instantie in de evenredigheidsbeoordeling ook aandacht aan de volgende elementen, als die relevant zijn voor de aard en de inhoud van de bepalingen die worden ingevoerd of gewijzigd:

- 1° het verband tussen de omvang van de activiteiten die onder een beroep vallen of daaraan zijn voorbehouden, en de vereiste beroepskwalificatie;
- 2° het verband tussen de complexiteit van de taken in kwestie en de noodzaak dat degenen die ze uitvoeren over specifieke beroepskwalificaties beschikken, meer bepaald wat betreft het niveau, de aard en de duur van de vereiste opleiding of ervaring;
- 3° de mogelijkheid om de beroepskwalificatie via alternatieve trajecten te verkrijgen;
- 4° de vraag of en waarom de activiteiten die aan bepaalde beroepen voorbehouden zijn, al dan niet met andere beroepen kunnen worden gedeeld;
- 5° de mate van zelfstandigheid bij de uitoefening van een gereguleerd beroep en de gevolgen van organisatorische en toezichtregelingen om de nagestreefde doelstelling te verwezenlijken, in het bijzonder als de activiteiten die met een gereguleerd beroep verband houden, uitgeoefend worden onder toezicht en verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die naar behoren gekwalificeerd is;
- 6° de wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen die de asymmetrie van informatie tussen beroepsbeoefenaars en consumenten daadwerkelijk kunnen verkleinen of vergroten.

§3. Voor de toepassing van paragraaf 1, 6°, beoordeelt de Vlaamse instantie het positieve of negatieve effect van de nieuwe of gewijzigde bepaling als die wordt gecombineerd met een of meer vereisten, in het bijzonder de volgende vereisten:

- 1° voorbehouden activiteiten, beschermde beroepstitel of iedere andere vorm van vereiste die opgenomen is een bepaling voor de reglementering van een beroep;
- 2° verplichtingen om een opleiding voor permanente beroepsontwikkeling te volgen;
- 3° regels over de organisatie van het beroep, beroepsethiek en toezicht;
- 4° verplicht lidmaatschap van een beroepsorganisatie of -orgaan en ook registratie- of vergunningsregelingen, meer bepaald als die vereisten het bezit van een specifieke beroepskwalificatie impliceren;
- 5° kwantitatieve beperkingen, meer bepaald vereisten op grond waarvan het aantal vergunningen voor de uitoefening van een beroep wordt beperkt dan wel een minimum- of maximumaantal werknemers, leidinggevend en of vertegenwoordigers die in het bezit zijn van specifieke beroepskwalificaties;

- 6° specifieke vereisten over een rechtsvorm of vereisten die verband houden met de deelneming in of het bestuur van een onderneming, als die vereisten rechtstreeks gekoppeld zijn aan de uitoefening van het gereguleerde beroep;
- 7° territoriale beperkingen, ook als het beroep in delen van het grondgebied van een lidstaat anders is gereguleerd dan in andere delen;
- 8° vereisten op grond waarvan het wordt beperkt om een gereguleerd beroep collectief of in partnerschap uit te oefenen, en ook incompatibiliteitsregels;
- 9° vereisten over de verzekering of andere individuele of collectieve vormen van bescherming voor beroepsaansprakelijkheid;
- 10° vereisten over de talenkennis, als die nodig zijn om het beroep uit te oefenen;
- 11° vereisten over vaste minimum- of maximumtarieven;
- 12° vereisten over reclame.

§4. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, waarborgt ze dat specifieke vereisten voor de tijdelijke of incidentele verrichting van diensten als vermeld in hoofdstuk 2, conform het evenredigheidsbeginsel zijn. Het gaat onder meer om de volgende vereisten:

- 1° automatische tijdelijke registratie bij of pro-forma lidmaatschap van een beroepsorganisatie of -orgaan, zoals bedoeld in artikel 17;
- 2° een verklaring die van tevoren afgelegd moet worden op basis van artikel 18, §1, documenten die vereist zijn op basis van artikel 18, §2, of iedere andere equivalente vereiste;
- 3° de betaling van een vergoeding voor administratieve procedures die verband houdt met of van kosten daarvoor die verband houden met de toegang tot of de uitoefening van gereguleerde beroepen en die voor rekening komt of komen van de dienstverrichter.

Het eerste lid is niet van toepassing op maatregelen die zijn ontworpen om de conformiteit te waarborgen met de toepasselijke arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden die conform het recht van de Europese Unie worden toegepast.

§5. Als de bepalingen voor de reglementering van een beroep betrekking hebben op de reglementering van beroepen in de gezondheidszorg en gevolgen hebben voor de veiligheid van de patiënt, houdt de Vlaamse instantie in haar evenredigheidsbeoordeling rekening met de doelstelling om te zorgen voor een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Informatie, toezicht en transparantie”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Informatie en participatie van de partijen in kwestie”.

Art. 17. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 16, een artikel 40/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/6. Vóór een Vlaamse instantie nieuwe bepalingen voor de reglementering van een beroep invoert of bestaande bepalingen voor de reglementering van een beroep wijzigt, stelt ze informatie beschikbaar aan burgers, afnemers van diensten en andere relevante belanghebbenden, met inbegrip van degenen die geen beoefenaars van het beroep in kwestie zijn.

De Vlaamse instantie overlegt op gepaste wijze met alle partijen in kwestie en geeft hun de gelegenheid hun standpunten bekend te maken.

Als het nodig en gepast is, worden openbare raadplegingen gehouden.”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Toezicht”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 40/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/7. De Vlaamse instantie controleert na de invoering van nieuwe of gewijzigde bepalingen voor de reglementering van een beroep of die bepalingen in conform het evenredigheidsbeginsel zijn. Ze houdt daarbij rekening met de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan nadat de bepalingen in kwestie in werking zijn getreden”.

Art. 20. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Transparantie”.

Art. 21. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 20, een artikel 40/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 40/8. De redenen op grond waarvan de bepalingen die conform dit decreet worden beoordeeld, gerechtvaardigd en evenredig worden geacht, worden door de Vlaamse instantie opgenomen in de databank met gereglementeerde beroepen, vermeld in artikel 59, lid 1, van de richtlijn.”.

Art. 22. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk 5/1, ingevoegd bij artikel 6, een afdeling 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 5. Uitwisseling van informatie met andere lidstaten”.

Art. 23. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in afdeling 5, ingevoegd bij artikel 22, een artikel 40/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 40/9. Met het oog op een doeltreffende toepassing van dit decreet neemt de Vlaamse Regering maatregelen om de uitwisseling van informatie met de andere lidstaten over de aangelegenheden die onder dit hoofdstuk vallen en over de specifieke wijze waarop een beroep wordt gereguleerd of over de gevolgen van die reglementering, aan te moedigen."

Art. 24. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in dezelfde afdeling 5 een artikel 40/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 40/10. De Vlaamse Regering deelt aan de Europese Commissie mee welke diensten de informatie, vermeld in artikel 40/9, ontvangen en bezorgen."

Art. 25. Artikel 2, 3 en 6 tot en met 24 hebben uitwerking met ingang van 30 juli 2020.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS